

V sredo in saboto
izhaja in velja:

za celo leto . . .	5 for. — kr.
za pol leta . . .	2 " 70 "
za četert leta . . .	1 " 40 "
Po pošti:	
za celo leto . . .	6 for. 30 kr.
za pol leta . . .	3 " 20. "
za četert leta . . .	1 " 70 "

SLOVENEK.

„Živi, živi duh slovenski, bođi živ na vekel!“

Nar. pesem.

Oznaniła.

Za navadno dvestopno versto se plačuje: 5 kr. ktera se enkrat, 8 kr. ktera se dvakrat, 10 kr. ktera se trikrat natiskuje; večje pismenke plačujejo po prostoru. Za vsak list mora biti kolek (štempelj) za 30 kr.

Rokopisi se ne vračajo.

Št. 2.

V Celovcu v sredo 18. januarja 1865.

Tečaj I.

Česa je Slovencem treba?

I.

Česar je Slovencem naj bolj treba, dokazovalo se je že sto in stokrat. Vendar pa tudi „Slovenec“ s tim začinja. Še jih je sila veliko med nami in med ptujci, ki so preslišali glas, ki je trobil Slovencev razne potrebe. Od edino potrebnega ni nikoli dosti govora in klicanja, in „Slovenec“ je volje, slovensko ljudstvo voditi od stopnje do stopnje, čedalje višej in višej do prave omike in stanovitne sreče.

Česa je torej Slovencem naj bolj treba?

Na to tehtno prašanje je kratki odgovor: Pervič da se zavemo — zavemo, da smo Slovenci in velike matere Slave sinovi; — drugič, da napredujemo — napredujemo na polji jezičnem, na polji gospodarskem in na polji političnem.

Pervič, da se zavemo. Francoz, Talijan, Madjar in Nemeč se po koncu zravnava in ponosno zakliče: Jaz sem Francoz, Talijan, Madjar, Nemeč. Prašaj pa kakega Slovence, kaj ti bode odgovoril? Plašno ti bode obstal, da je Slovenec, — ali pa bo še clo obmolnil, ali pa bo morebiti še zatajil in izdal svoj rod in jezik! Slovenci se še ne čutimo, da smo Slovenci, da nas je slovenska mati dojila, da po naših žilah slovenska kri teče, da je naš jezik naj poprej slovenske glase jecljal: Mi Slovenci se še ne zavemo prav!

Pa tudi ni se čuditi, da smo se skorej vsi poptujčili in zgubili zavest slovensko. Žalostni časi so bili za Slovence, težek jarm je žulil in tlačil narod slovenski. Ptujci ljudje so od leta do leta priskerčevali našo slovensko zemljo, naš mili domači jezik so bolje in bolje potiskovali v kot in hlev, naše starodavne navade in običaje so po sili preganjali, — in ptujščina se je posadila k našej mizi in se košatila po našej hiši. Pa kaj bomo tergali starih skelečih ran: Vsaka sila le do vremena — svet se je zasukal in rumeno solnčice smehlja tudi nam Slovencem! Slava presvitlemu cesarju Francu Jošefu, on je mili in pravični oče vsem svojim podložnim, on je podelil vsem svojim narodom enake pravice, on je izgovoril in zaterdil besedo: „Ravnopravnost vseh narodov“. Volja presv. cesarja je torej, da se čutimo, nosimo in spoznamo Slovence, da se zavemo slovenske narodnosti.

Kaj pa je narodnost, od ktere se naše dni toliko govori in piše, okoli ktere se verti ves sedajni svet? Vsak posamezen človek ima nekaj posebnega, po čemur ga berzo razločiš od vsakega družega, ima dušnih in telesnih lastnost, kterih ne najdeš na drugem nikomur. Ravno tako imajo svoje posebne dušne in telesne lastnosti in sposobnosti celi narodi, po kterih se med seboj ločijo. Narodi imajo kaj posebnega v veri, v jeziku, v obnaših, v slovstvu, v obleki, v šegah in navadah: Zapopadek vseh teh posebnosti in različenost se imenuje narodnost.

Slovensko narodnost torej storjajo naša vera, naš jezik, naše slovstvo, naše šege in navade, naše lastnosti in sposobnosti, — in — tako mi sunca! — slovenske na-

rodnosti se nam ni treba sramovati. Vera naša je kersansko-katoliška in prava vera, — jezik naš je mil in gladek, bogat in gibčen, — slovstvo naše je neoskrunjeno, čisto in čedno, — obnašanje naše pošteno, pravično na vse strani, zvesto Bogu in cesarju, — šege in navade naše so vesele, serčne in srmožljive, — glavice naše so bistre in modre — serca naša so žlahtna in dobra. Čest in slava takemu narodu, kakor je narod naš slovenski, lahko in svobodno se slovenska narodnost ponosi in hvali. Slovenci! zbudimo in zdramimo se iz narodnega spanja, zavedimo se slavne svoje narodnosti, in kažimo svetu, da smo Slovenci, da nas je presinil duh slovenski! — Kako?

Deržavni zbor.

(Dalje.)

Poročnik Jiskra se ve da ni bil s tem tolaženjem zadovoljen, marveč je vneto dokazoval, da ni temu tako, ker se nikjer nič sadu ne vidi. Ministerstvo pač preveč tih o dela in ravná; napovedalo in obljubilo se je veliko postav, pa obljuba je večidel obljuba ostala!

Minister Mensdorf zagovarja zunanjo politiko in kaže, da je dobra in da mora tako biti. Enako tudi vojaški minister Frank terdi, da se ne more nikakor vojaštvo umanjšati, že zavolj nezaupljivih sosedov ne, ki tudi tega ne storé.

Mühlfeld, Čuper in drugi se zoper zvezo s Prusi, ki nikamor ne kaže, in nam samo stroške donaša, dobička pa čisto nič.

O poljskih zadevah govore policijski minister Mezczyry, ki dokazuje, da je potreben obsedni stan, Prato b e v e r a pa in Groholski, da ni tako; in da se Poljakom v Galiciji krivica godi. Vlada ni prav ravnala, ker je iz ene strani simpatije imela s Poljaki, iz druge pa jih je ostro deržala, lovila in izdajala. Kuziemski, zdajni glavar Rusinov, zvergši se popolnoma po g. nadškofu Litvinoviču, nima kar nobene prijazne besede Poljakom povedati. To nas huje peče, kakor Bog vé kaj, ker govori Slavjan proti Slavjanu. Le to nas pri tem še tolaži in veseli, da je nekaj rusinskih poslancev pri glasovanji pokazalo, da niso z govornikom enih misel. Še sta tudi govorila ministra Lasser in Šmerling ter dokazovala, da so vladne naredbe potrebne in pravične; ali ni jima spet šlo srečno izpod rok.

Minister Plener je imel potem opravičiti svoje delovanje v denarstvenih zadevah ali ni mu šlo po sreči, ker je v tej reči mnogo nevernih Tomažev. Res sicer, da ni ušesom hudo djalo, ko je razkazoval, kako da je. Računi na papirji, kaj pa da, se večidel prav lepi vidijo; ali v resnici, posebno v naši deržavi, to ni kaka si bodi reč. Ministru se morebiti dobro zdi, če lepo vverstene številke pogleda in vidi, koliko ima dobiti in izdajati na leto, — ali ljudstvu, ki plačuje, nikakor ne poskakuje od veselja serce. Zato je bilo tudi prof. Herbstu lahko ugovarjati in od mnogih tegob le nekaj večih in težavnih spomniti, ki kakor mora ljudstvo tlačijo. Davki so tako visoki, da jih kmali ne bo moglo več plačevati!

Večina glasov je tedaj ministersko dobrovoljno mnenje in ravnanje zavergla in obsodila.

Poljski poslanec Rogavski je nehal biti poslanec. Zavolj tega se je bil hud prepir vnel in so si na levici na vso moč prizadevali dokazati, da se Rogavskitu krivica godi, če mu zavolj tega poslanstvo vzamejo, ker je bil v poljske homatije zamotan delj časa v preiskovanji, pa vendar zavolj pomanjkanja točnih dokazov oprosteno. Prato bevera in Hasselwanter sta s svojo veljavno besedo raj več pripomogla, da ni obveljalo mnenje na levici in da se je potem z večino glasov Rogavskitu poslanstvo vzelo, kar je se ve da ministrom všeč bilo.

Da se je tudi govorilo o konkordatu, se samo od sebe razumé. Denešnji liberalizem ja posebno obstaja v tem, da se ropota in rogovili zoper Cerkev. Konkordat je prava strahota in nesreča, vsi hudi časi, vzlasti pomanjkanje denarjev, izvirajo iz njega, tako trobijo zdajni liberalci in najdejo jih, ki jim verjamejo: „Slepec slepca vodi“! Se eno postavo so hotli v deršavnem zboru dognati, postavo, naj bi bili ministri odgovorni. Derž. minister pa je rekel, da za to postavo še ni časa, in prav je imel g. minister. Nemška in centralistiška stranka bi bila rada ministre v svojo pest dobila, da bi morali delati, kakor se njej zljubi. Gorje potem posebno nam Slavjanom! Zatorej hvala in slava g. Šmerlingu, da je obljubil to postavo še le tedaj, ko bodo sedeli v deržavnem zboru poslanci vse h avstrijskih narodov.

Tudi se je še denarstvenemu ministru dovolilo, da sme tri mesece po stari meri davke pobirati.

To se je godilo v derž. zboru l. 1864: ropotalo je v mlnu strašno, pa moke se je naredilo le malo, — ostalo je skorej vse pri starem, — ministri in poslanci so si prijatli, kakor vselej. Kar derž. svetovavstvo zaprepj — od 9. jan. 1865 — dela, pové „Slovenec“ zaporedoma — kratko pa jederno — v prihodnjih listih.

Avstrijsko cesarstvo.

Dežele niže-avstrijske.

Dunaj. Denarstveni odbor neki marljivo dela. Da bi pa to tudi kaj v resnici pomagalo, je zelo zelo dvomljivo. Volja bi bila sicer, ali — meso je slabo! Tak lep in važen nasvet je, ki ga je dal grof Vrint in so ga tudi enoglasno sprejeli: „Denarstveni odbor terja, naj ministerstvo samo v proračunu številke posameznih del zniža in potrebne nasvete stori, preden še odbor to reč v roke vzame in poleg sklepa v svojem nagovoru do cesarja umanjševati začinja.“ S tem se ministerstvu spet nekako do živega gre. Drugi njegov nasvet je: „Proračun vsacega ministerstva naj se za l. 1865 in 1866 za 30 milijonov gld. zmanjša in potem berž v posvetovanje vzame.“ Bomo skorej vidili, kaj bode iz teh nasvetov. Opozicija je nekako potihnila, ker ni bila prava in tudi 204 ni = 343. Pravijo pa, da se bo takrat spet repenčila, ko bode Šmerling tistih poldrugi milijon goldinarjev za svoje ljube časnike terjal. Da bi le tudi kaj zdalo!

Časniki, posebno judovski (koliko jih pa ni?) imajo zmirej kaj o papeževi okrožnici besedovati. Eni celó terdijo, da zdaj naj se vzdigne „Jozefinizem“ iz groba, in naj papež bo, kjer hoče! Tako in enako modrujejo dun. listi, in najdejo jih ne malo, ki jim do pikice vse verjamejo.

58 vseučilišnih profesorjev je derž. ministru prošnjo poslalo, naj se vseučilišče po zdajnjih potrebah prenovi. Da, prav je, da se kaj prenovi, posebno kar

se tiče slovanskih jezikov, vzlasti jugoslovanskih, ki nimajo žalibože še tamkaj mesta. Pravično pa nikakor ni, da bi, kakor gre hrup, vseučilišču katoliški značaj izbrisali, ker je skozi in skozi katoliška naprava.

Pruski kraljevič Miroslov Karl je 15 t. m. na Dunaj v gostje prišel. To se veliko ljudem kaj čudovit o zdi. Pričakuje se terdnejša zveza s Prusi, ali vsaj, da se nemški klopčič tako ali tako razvozla. Mogoče; bolj verjetno pa je, da se je samo cesarju za poslavljenje zahvalit prišel. Bil je namreč vojskovodja v danski vojski.

Dežele notrajno-avstrijske.

? Iz Celovške okolice. Župani v okoliščinah srenjah zunaj Celovca se ne morejo s svojo čestjo nič kaj ponášati. So jim pač tako rekoč roke zvezane, in to zavolj tega, ker spada krajinsko varstvo c. kr. policiji, ne pa županom. Mogoče, da policija to po svoje prav opravlja, ali županijam ni s tem še vstreženo. Kdor ve, da se okoli mesta naj več zavetja in kotov najde, kamor večkrat vsa soderga zahaja, ni nič čuda, če se nerodnosti godé, župan pa jih z naj boljo voljo odpraviti ne more. Saj še tudi dostikrat ne vé, kdo da v županiji stanuje, ker se malokdo oglašá. Kar posebno npravnost zadeva in tiste, ki kakor divjaki med seboj žive (kterih število ni malo), je spet velik križ, ker ni županova dolžnost in zmožnost, take divje zakone razdirati. In tako bi se lahko napeljalo še marsikaj družega, pa za zdaj naj bode to dosti. Voščimo pa županom, da bi se jim skorej pomaglo, ker tako nikamor ne kaže.

Od kranjsko-goriške meje. J. L. Ž. Prestopili smo zopet pomenljivi prag, ki se mu pravi: novo leto; pa človek ne ve, ali bi se veselil ali žaloval, ali bi upal ali se bal. Kar duševno življenje Slovencev zadeva, spoznamo, da nimamo vzroka tugovati, kajti naj nam kdo reče, kar hoče, — slednjemu zamoremo neustrašeno gledati v oči ter ponosno reči: Mi napredujemo! — Spričál k temu nam pač ni treba navedovati, ker jih slednji lahko jasno, razločno in natanko vidi, ako ni slep! — Ali kar materijalno življenje zadeva, je pač le terda. Ozrimo se kamorkoli hočemo. Tergovina je skorej sploh po tleh! Oštirjem in vozačem je odnesla zaslužek železnica; obertnikom ga bodo pobrale mašine, fužinarjem pa cenejša roba zunajnih deržav. Vprašanje je tedaj: Kaj nam ostane potem še, od česar se bomo živili? Edina zemlja premalo kruhka rodi za toliko ust. Pa zaupajmo! Tisti Bog, ki nam je dal zobe, dal nam bode tudi kaj na zobe. — Pa še kaj veselega. Odlikovanje in poslavljenje slavnoznanega gospod Jerana, vrednika „Zgodnje Danice“, s sreberno svetinjo po samem sv. Očetu, je po naši okolici, v kateri se je verli slov. rodoljub in pisatelj rodil (doma je v gorah, ki mejijo Selško in Poljansko dolino, v vasi Zaprevol) razveselilo vsako živo dušo. S tem ni počesčen g. Jeran sam, ampak ves narod slovenski; kajti ponosni smemo biti, da lepa dela naših rojakov slové deleč čez meje domovine naše, ter odmeva njihove odvažnosti glas celo v večnem Rimu.

Gorica. X. Tudi iz Gorice bi „Slovenec“ rad povedal kaj novega. Pa povedati Vam nimam dosti novega, posebno ker mislim, da vam tudi naš „Umni Gospodar“ dohaja, kateri vse tukajšnje novice pobira in naznanja, se na vse strani izverstno obnaša in je vreden vsake podpore.

Znano Vam je, da so prečastiti korar, g. Janez Budal, školast, in vsled tega da so vodstvo Goriškega bogoslovskega semenišča drugemu gospodu prepustili

Ravno tako so dosedajni špiritual, dr. Castellani, ker so vversteni med korarje tukajšne metropolitanske cerkve, odstopili, in namesto njih so špiritual sedaj g. dr. Valussi Eugen. Z novim šolskim letom je tedaj vodstvo duhovšnice naše popolnoma novo. Vodja so g. dr. Hrast Janez, špiritual, kakor sem ravno omenil g. dr. Valussi Eugen, pa vice-director in ob enem hišni oskerbnik g. Mihael Bolter.

Bogoslovcev je letos toliko, da ni praznega mesta v duhovšnici, kakor preteklih let, da, še štiri ekster-niste imamo. Ako Bog da tedaj, v malo letih ne bomo več tolikega pomanjkanja duhovnikov čutili, posebno ker tukajšna mladenšnica (Seminarium puerorum) dobro setev obeta, in to je sad zares očetovske skerbi našega premilostivega nadškofa za ta mladi zavod, in g. vodja mladenšnice. Tudi gimnazija, realka in niže ljudske šole so obilno napolnjene. Sicer pa je v naših šolah še vse po starem, kakor je bilo preteklo leto, le zastran maternega jezika je menda vis. vlada, nekaj sprožila, kar je vse hvale vredno. Kakor hitro kaj gotovega zvem, precej Vam naznam.

Iz *Tersta*, 9. jan. Poslopje, imenoyano „Ara“, kjer je bila zadnjič nekaj časa tukajšnja Čitavnica, sicer je lepo in krasno, pa vendar je niso udje tako radi obiskovali, kakor poprej, kedar je bila na lepšem in bolj primernem mestu. Predalječ je bila omenjena hiša od središča mesta in tudi prostori niso bili kaj prijazni. Zatorej so nekteri družniki odstopili, drugi le redko v „Čitavnico“ dohajali. Od 24. vel serpana 1864 sem je hvala Bogu! mnogo bolje. Čitavnica je zdaj na ugodnem in pravem mestu, namreč v Hiršelnovi hiši na preksolnčni strani blizo tako imenovanega „rusoga“ (rudečega) mosta in skorej nasproti nove lepe slavonske cerkve, kraj struge jadranskega morja, ki ji tukej pravijo „canal grande“ in ki se proteza notri v mesto proti solnčnemu izhodu skorej do cerkve sv. Antona.

Čitavnica se zdaj tudi obilno obiskuje. Listov imamo dovolj — slavjanskih vsake baže, talijanskih, nemških in francoskih, tako da vsak ud dobiva za svoje berilo, kar se mu zljubi. Sicer mu pa tudi v družih zadevah ne pomanjkjuje ničesar, kar se še navadno išče v čitavnicah, postavimo: kave in pijače, ki je v poprejšnji hiši nismo lahko dobivali.

Vse se je torej spreobrnilo na bolje. Udje prihajajo pogostoma, da je kaj, čeravno jih je še zmirej tacih, ki se ne dadó viditi v čitavnici; ne vemo, zakaj da ne; škoda! Ali sčasom se bo gotovo tudi to premenilo.

Sinoč smo imeli besedo s plesom. Naši peveci, ki so se prav dobro izurili pod vodstvom verlega škedenškega učitelja Čenčurja, so lepo peli. Pesmi so bile: 1. Pozdrav, 2. plovi, plovi ladijo, 3. nezvesti, 4. kje so moje rožice? 5. plave oči, černe oči. Hej g. doktorja Muhe je deklamirala „slovensko dekle“ tako lepo, da ploskanja ni bilo konca in kraja. Nadjamo se, da se bo dala večkrat slišati. Zdaj je bil le začetek. Štajerski mladeneč Vavpetič je tako lepo igral na citari, da je bilo nekaj posebno razveseljivnega, pač prav za prav nekaj očaravnega v tej igri. Po vsej pravici bi se ta mladeneč smel poslaviti kot umetnik, kakor verli Tomičič (Rečan), ki si je tukej s svojim glasovirom razun velike slave tudi toliko denarjev pridobil da je clo pred nekaj časom odločil 8000 forintov v podporo pridnim pa ubogim učencem. Slava mu! —

Dežele trojedine kraljevine.

Skorej za gotovo se govori, da bo koj spomladi hervaški zbor sklican. Potreba je že res velika.

§ V Zagrebu. Tudi tukaj nas jako veseli, da zagleda vsaj v Celovcu političen časnik v slovenskem jeziku beli dan. Imate tedaj, kar pri nas še vedno nimamo. Bog Vam ga blagoslovi! Naprej junaška kri! Pri nas pa se višim dozdeva, da ga ni potreba, ker ga sploh ni in uradni listi to kar je treba vedeti, povedo! Čemú neki neodvisen časnik, da bi mirne ljudi motil pa vladi nasprotoval? To ne gre kratko in malo ne. Sicer se že tudi po malem čuje, kakor da bi se delale priprave za hervaški zbor in se znamja kažejo, češ, da so Hrvatje že mirne kervi in volje, za deržavni zbor poslance voliti, da jim le priložnost dado. Čas se ve da je že zadnji, da se skliče zbor, ker zavolj mnozih zunanjih in notranjih zadev ni lahko več dalje čakati. Razun drugih žalostnih nasledkov se tudi ubošstvo silno množi, dasilih niso preslaba leta. Le en glas gre po deželi, naj se porazumljenje hitro stori, in starodavna vstava v dotičnih zadevah po zdajnih okoliščinah premenjena skorej zopet ponovi, in mnogo dobrega učini. To je občna želja. Jako bi se tudi Hervatom postreglo, če bi se jim rodil neodvisen časnik. Brez tega pa tudi ne vemo, kako bi se izhajalo, ko bi se zbor snidel. Naj reče kdo kar hoče: tako je in ni lič kaj prijetno. — Veliko srečo!

Dežela ogerska.

Vlada je na vrat na nos nameravala, dati Orgrom brez deželnega zbora nove postave. Ali nima sreče s tem. Davno poprej že iz vseh krajev dohajajo glasi, da iz te moke ne bode kruha. Vlada je namreč mislila važne postave o sodnijskih zadevah razglasiti, ali ni jih, ker tudi presvitli cesar sam ni tega hotel. Tedaj slava mu!

Narodni zbor avstrijskih Serbov se bode 5. februarja zopet snidel. Omejiti ima posebno serbsko in romansko pravoslavno cerkev, ker ima zanaprej vsaka svojega patrijarha.

Ptuje dežele.

Rusko.

Nagloma se širi glas, da hoče car starega Vielo-poljskega spet za svojega namestnika v Varšavi postaviti. To kaže, da se vlada bliža Poljakom ter jim hoče dati lastne postave. Ali bode kaj iz tega, ni še zdaj lahko vganiti. Prijateljstvo mora najprej odkritoserčno biti!

Nemško.

Prusko kraljestvo. Deržavni zbor se je 14 t. m. pričel. Ves svet radovedno pričakuje, kaj bode zdaj. Bismarkovi prijatli vse dobro obetajo, češ, da so se zdaj po slavni zmagi čez Dance vsi vsi z njim sprijaznili. Toda tega nam ni tje v en dan verjeti. Še le ko bodo poslanci govoriti začeli, bomo vidili, kako da ljudstvo sploh misli. Mislimo pa, da bodo še vsi tacih misel, kakor so bili: da se ljudstvu ne smejo nikakor ustavne pravice vzeti.

Francosko.

Papeževa okrožnica neki zeló velik ogenj dela. Vlada se na konkordat opira, ter zaukazuje, da se ne razglasuje. Škofje pa niso vsi enih misel. Veliko se jih še ni otrslo galikanskega duha in podpirajo vlado, nekaj je pa vendar tako serčnih, da jo vkljub ces. postavi vernim svojim oznanujejo. Gnali jih bodo tedaj pred sodbo. Mogoče je pa tudi, da se še vse brez velicega hrupa poravna, ker Napoleon nima navade, z glavo v zid butati! Princ Napoleon je sicer zdaj tudi namestni pervosednik pri skrivnem svetovavstvu. On je kaj

nagle in nemirne kervi, in zna tudi dobro kričati, posebno zoper papeža; ali sveta, se nam zdi, še ne bo podiral.

Angleško.

Deržavni zbor se bode 5. febr. snidel. Zdajni poslanci se letos zadnjikrat zberó. Postarali so se že s svojo politiko vred, kakor njih mojster Palmerston. Nekako žalostno, brez ženka in plenka, jo bodo izpregli. Drugačna politika se nam zanaprej obeta. Prav; da bi tudi kmalo res bilo!

Amerika.

Amerika. Severne deržave. Nesrečna vojska med jugom in severjem še vedno razsaja. Strašno veliko ljudi je bilo že pokončanih ali v nesrečo pahnjenih. Link olm je spet predsednik, in je volje, prej ne mirovati, da so jugovci popolnoma zmagani. Naši slovenski misijonarji se tam lepo in moško obnašajo, kar njihova pisma v „Danico“ dovolj razodevajo. Bog jim daj srečo!

Mehiko. Avstrijski nadyojvoda Maks je tamkaj cesar. Izbral ga je Napoleon. Čudno, da je avstrijski princ iz Napoleonovih rok krono vzel. Bog mu daj srečo! Dela bode veliko.

Razne novice.

* Naš slavni rojak, visokočestiti gosp. dr. Janez Zlat. Pogačar, stoljni dekan v Ljubljani, potoval je v cerkvenih zadevah 17. okt. pret. l. v Rim, od koder se je še le v drugi polovici meseca decembra v domovino vernil. Potovanje in kar je v večnem mestu doživel, že naznanja učeni bogoslovec in slavni rodoljub, prav lepo in podočno v „Danici“. 5. dec. je imel zaslišanje pri sv. Očetu, in izročivši jim v znamenje resnične vdanosti darove in spis, so potem sv. Oče s povzdignjenimi rokami med drugimi tudi blagoslovili ves narod slovenski, da napreduje više in više v pravem nekaljenem duhu katoliško-keršanskem.

? Tudi slavni škof Strosmajer je bival jeseni delj časa v Rimu. Eni pravijo, da zato, da bi se pri službi božji slovenski jezik namesti latinskega vpeljal, kar bi zamoglo mnogo k edinosti pravoslavnih s katoličani pripomoči; drugi pa, da je tje potoval samo v zadevah jugoslov. cerkv. zavoda pri sv. Jeronimu.

* Da bi se vsa dela slovitega serbskega narodnega pisavca Vuka Štefanoviča Karadžiča z nova izdala, in tako tudi rajnega spomin vredno počastil, ustanovilo se je društvo, ki v ta namen novce (denarje) nabira. Dozdaj so že dali dijakovski škof Strosmajer 1000 fl., pravoslavni patrijarh Maširevič 1000 fl., in pravoslavni škof Athanackovič 500 fl. Tudi je serbski knez vdovi Karadžičevi 600 fl. pokojnine na leto dovolil.

* Serbi, v Peštu bivajoči, so imeli pred nekaj tedni besedo, da bi pomagali napraviti spominek rajnemu Vuku. Vdeleževalo se je je tudi mnogo madjarske gospode, kar se je dozdej redko kdaj zgodilo, in to tudi časniki, ki jim je za enokopravnost mar, z veseljem naznanjajo.

Drobtine.

Slovstvene: Družba sv. Mohora. Pet let je še le preteklo, kar se je bila družba sv. Mohora na cerkveni podlagi premladila in že je štela lansko leto 2173 letnih in dosmertnih družnikov, ktero število z vsacim letom lepo narašča. Med njimi jih je bilo iz goriške više

škofije 442, iz kerške škofije 491, iz lavantinske 695, iz ljubljanske 454, iz teržaške 61 in iz drugih krajev 30 udov, kakor kaže družbinemu Koledarčku za l. 1865 pridjani imenik častitih družnikov. Svojim udom je razposlala minulo leto petero lepih bukvic, s klerimi so povsod prav zadovoljni; upati je, da v tej zadevi tudi letos ne bode zaostala, sosebno če najde tudi letos enake ali še večje podpore med Slovenci. Vabijo se k obilnemu pristopu vsi Slovenci in Slovenke brez razlike stanú, sosebno pa bodi skerb čast. dušnim pastirjem pa tudi drugim domorodcem, da seznanjajo ljudstvo s to prekoristno národno napravo, ki obeta če dalje lepšega sadú vsem Slovincem. Letnina 1 gld. je tako nizka, da jo vsak lahko zmore, pa tudi dosmertnina iznaša le 15 gld. n. v.

V Ljubljani je začel 3. t. m. nemški časnik z imenom „Triglav“ dvakrat na teden v lepi obliki in besedi za domače potrebe izhajati. Vrednik mu je gosp. P. žl. Radič.

Ravno, kar nam je v roke prišel 1. zvezek krasne knjižice „Čitavnica“ imenovane, ki v Gradcu izhaja in jo vreduje verli rodoljub, g. Iv. Gršak. Denes samo to rečemo z drugimi Slovenci vred: „Dobro nam došel novi delavec!“ Velja 70 kr. Namenjena pa je v poduk slov. narodu.

Duhovske zadeve.

* Ljublj. škofija: Gosp. Andr. Zamejic prvi katehet v normalni šoli, učenik katehetike in metodike, izvoljen je za profesorja pastirstva na ljublj. bogoslovskem učilišču.

Lokalijo Podlipo je dobil gosp. Nace Okorn, ka plan v starem Tergu. — G. Jakob Mrak, kaplan v Mošnjah, gre za kaplana k Fari pri Loki, in g. Blaže Muhovec, dozdej kaplan v Begnah, pride na njegovo mesto.

* Kerška šk.: Visokovr. stoljni korar, gosp. Herman Henrik, poslavljen je za viteza Franc-Jozefovega reda. Vse je veselo, da je mož, ki se je toliko let trudil za našo škofijo in toliko spisal za ljubo domovino, da je tak mož že tudi na tem svetu sprejel svoje dobro zaslužen plačilo. —

Družba sv. Mohora.

Za l. 1865 so poslali denarjev: Fara Galicija pri Celji, Celovška, Ljubljanska, Skofjeloška, Verhniška, Smartinska pri Litiji, Kamniška, Postojnska dekanija, fara sv. Mikl. pri Ormužu, Leskovška in Ipavska dekanija. (Dalje sledi.)

Telegram „Slovincu“: Celje, 16. Jan.

Od 225 volivcev se jih je sešlo 223, — in vsi so volili enoglasno dr. Razlag — a“.

Slava volivcem! živio dr. Razlag!

Dunajska borsa 17. Jan. 1865.

5% metalike	72 50
5% : acijonal	80.50
1860 derž. posoj.	95.80
Bankine akcije	790
Kreditne „	183.10
London	114.80
Srebro	114.25
Nov zlati	5.42 1/2